

VELIN

De omgevingswet en aandachtsgebieden in relatie tot buisleidingen

IIR Buisleidingen 2019

Kennispeiling

- Ga naar www.menti.com
- Gebruik code 24 07 18

Indeling

- Oude situatie
- Huidige situatie
- Toekomstige situatie:
 - het hoe en waarom van de Omgevingswet
 - Omgevingsveiligheid
 - o wat verandert er niet?
 - o wat verandert er wel?
- Wat zijn de consequenties voor leidingexploitanten?
 - casus Amsterdam Sloterdijk

Waar komen we vandaan?

Het voormalige beleidskader :

- Circulaires aardgas (1984) en brandbare vloeistoffen(1991)
- Structuurschema Buisleidingen 1985
- Concessiesystematiek
- Mijnwet, Gaswet
- Vergunningstelsels RWS, Prorail, e.a.
- Provinciale en gemeentelijke verordeningen
- Zelfregulering, NEN 3650
- KLIC

Waar komen we vandaan?

Vuurwerkramp Enschede, 13 mei 2000

Waar komen we vandaan?

Het Hemeltje in Volendam
31 december 2000 - 1 januari 2001

Waar komen we vandaan?

Gellingen België, 30 juli 2004

Waar staan we nu?

Het huidige beleidskader :

- Registratiebesluit externe veiligheid (2006)
- Introductie PR en GR (2007)
- Het Bevi en het Revi(2008)
- Het Bevb en het Revb (2010)

- In totaal 17 jaar bezig met discussie en implementatie...

De Omgevingswet per 1-1-2021

Wat?

- Van 26 wetten naar 1 wet
- Van 120 besluiten naar 4 besluiten

Waarom?

- Inzichtelijker
- Leefomgeving staat centraal
- Maatwerk
- Sneller en beter

Hoe?

- Bestuurlijk alles zo laag mogelijk regelen (decentraal), tenzij dat niet mogelijk is (buisleidingen).

De Omgevingswet

Doelen:

- **Beschermen:** *‘Bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit’*
- **Benutten:** *‘Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften’*

Wat verandert op de werkvloer?

- Een “nee tenzij” naar “**ja mits**” **benadering**
- Sectorale naar **integrale afwegingen**
- Intern naar **extern gericht werken**
- Vasthouden aan regels naar **loslaten**
- Wantrouwen naar **vertrouwen**
- Omgevingsvergunningen naar **algemene normen**
- Toetsing vooraf naar **toetsing achteraf**

Omgevingsveiligheid

- Omgevingsveiligheid gaat over de risico's van het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen, de veiligheid van inrichtingen en de veiligheid van nieuwe technologieën.
- Het beleid krijgt vorm in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).
- **Doel regelgeving omgevingsveiligheid is om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken.**

Wat verandert niet?

- Het gebruik van het plaatsgebonden Risico (PR)
- In een omgevingsplan moet voor kwetsbare gebouwen en locaties en zeer kwetsbare gebouwen een plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar (artikel 5.5, eerste lid van het Bkl)
(PR 10^{-6} is hier een harde eis)
- Voor beperkt kwetsbare objecten moet het bevoegd gezag rekening houden met een PR 10^{-6} (mits gemotiveerd mag men hiervan afwijken)
- Berekening conform voorschriften Bkl. Voor nieuwe leidingen max. 5 van het hart van de leiding (analoog aan het Bevb).

Wat verandert wel?

- Andere invulling groepsrisico:
 - **aandachtsgebieden**
 - **voorschriftengebieden**
- Bescherming voor personen in gebouwen

*De aandachtsgebieden maken inzichtelijk in welk gebied zich bij een incident nog levensbedreigende gevolgen voor personen **in gebouwen** kunnen voordoen (Bkl, MvT)*

- Objecten heten gebouwen
- Niet alleen gebouwen worden beschermd, ook locaties (denk bijv. aan evenementterreinen)
- Nieuwe categorie: zeer kwetsbare gebouwen (o.a. ziekenhuis, gevangenis, lagere school, kinderopvang)

Waarom andere invulling GR?

Groepsrisico	Modernisering Omgevingsveiligheid
Te weinig bestuurlijk relevant	Veiligheid op de bestuurlijke tafel
Te abstract en ingewikkeld	Inzicht burger, bestuur èn expert
Alleen bescherming mens	Bescherming mens, milieu en economie
Te weinig ruimtelijk maatwerk	Gebiedsgericht maatwerk
Te laat: visie en plan zijn er al	Vooraf: omgevingsvisie en - plan

Aandachtsgebieden

Aandachtsgebieden zijn gebieden waar een risico bestaat ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen zoals brand, explosie of een gifwolk.

Aandachtsgebieden

- Effect gebaseerd.
- Gebaseerd op meest bepalende scenario's die een kans moeten hebben van $> 10^{-8}$ per jaar.
Buisleidingen vallen daar altijd onder en hebben dus altijd een aandachtsgebied.
- Begrenzing contouren:
 - brand: $10 \text{ KW/m}^2 \equiv 1\%$ lethaliteit
 - explosies: 10 kPa (0.1 bar) of 35 KW/m^2 (Bleve)
 - gifwolk: max 1.500 m
- Effectbeperkende maatregelen verkleinen aandachtsgebieden i.t.t. kansbeperkende maatregelen.

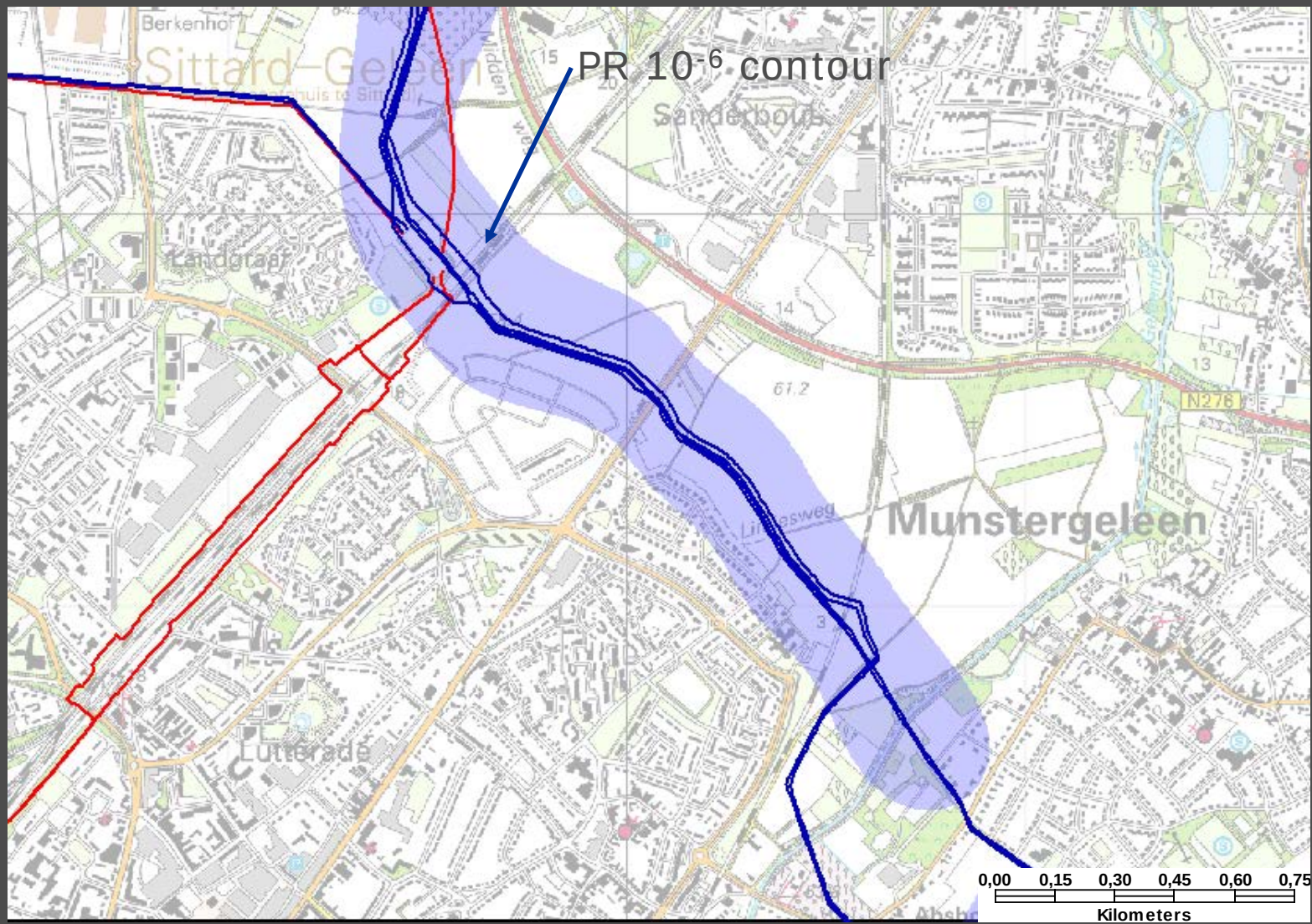

Aandachtsgebieden

- Aandachtgebieden worden opgenomen in nieuwe Register Externe Veiligheid.
- Aandachtsgebieden worden opgenomen in het omgevingsplan van gemeenten.
- Een (brand/explosie)aandachtsgebied wordt een voorschriftengebied tenzij de gemeente gemotiveerd anders besluit. Dan kan het voorschriftengebied kleiner worden. Zeer kwetsbare gebouwen liggen altijd in een voorschriftengebied.
- Binnen voorschriftengebieden gelden bouweisen uit het Bbl (art. 5.14 Bkl). Wanneer het omgevingsplan (zeer)(kwetsbare) gebouwen toestaat in aandachtsgebied, moeten extra maatregelen getroffen worden (art 5.15 Bkl).

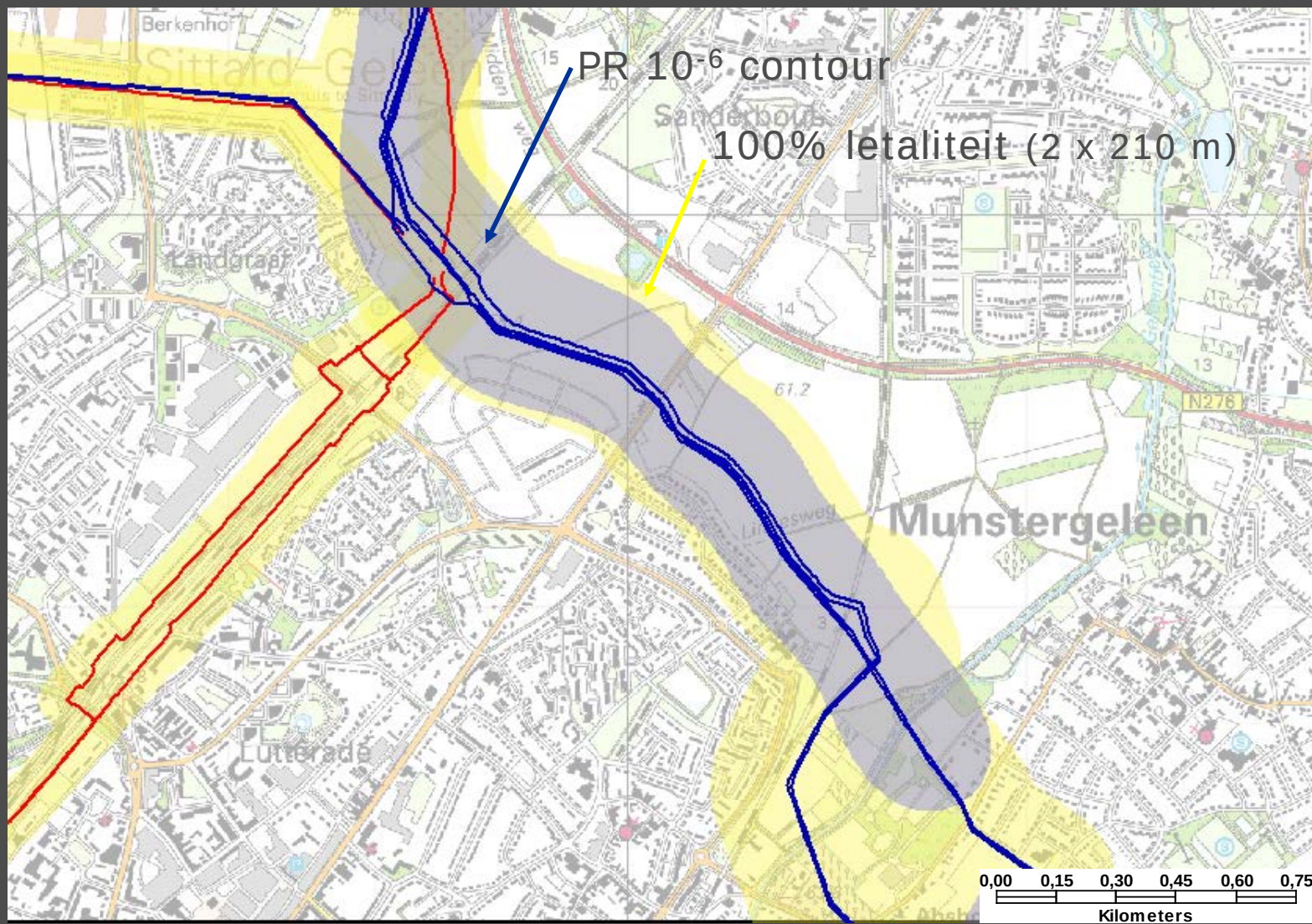

Effectafstanden leidingbreuk aardgasleiding

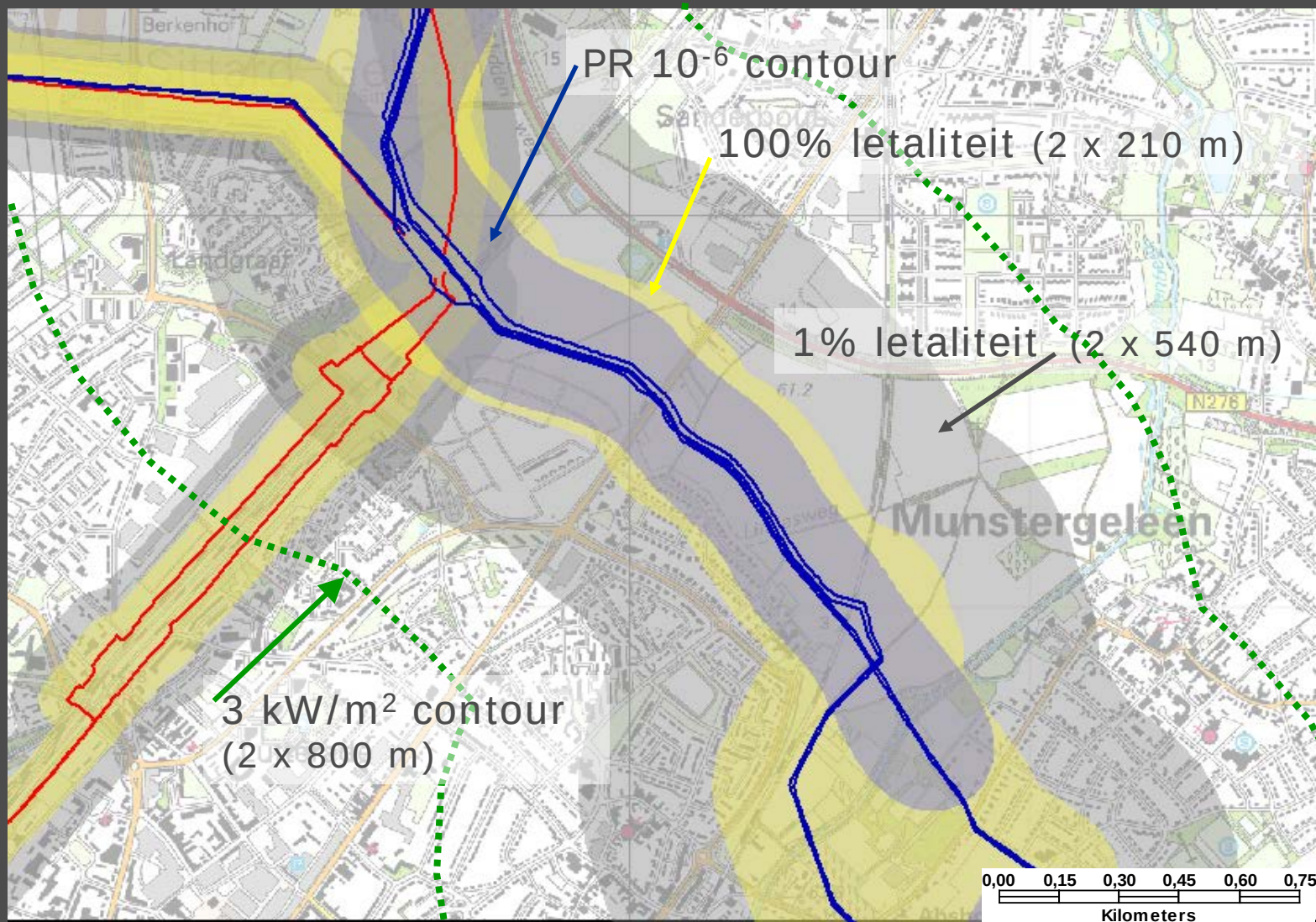

Effectafstanden leidingbreuk aardgasleiding

Effectafstanden leidingbreuk aardgasleiding

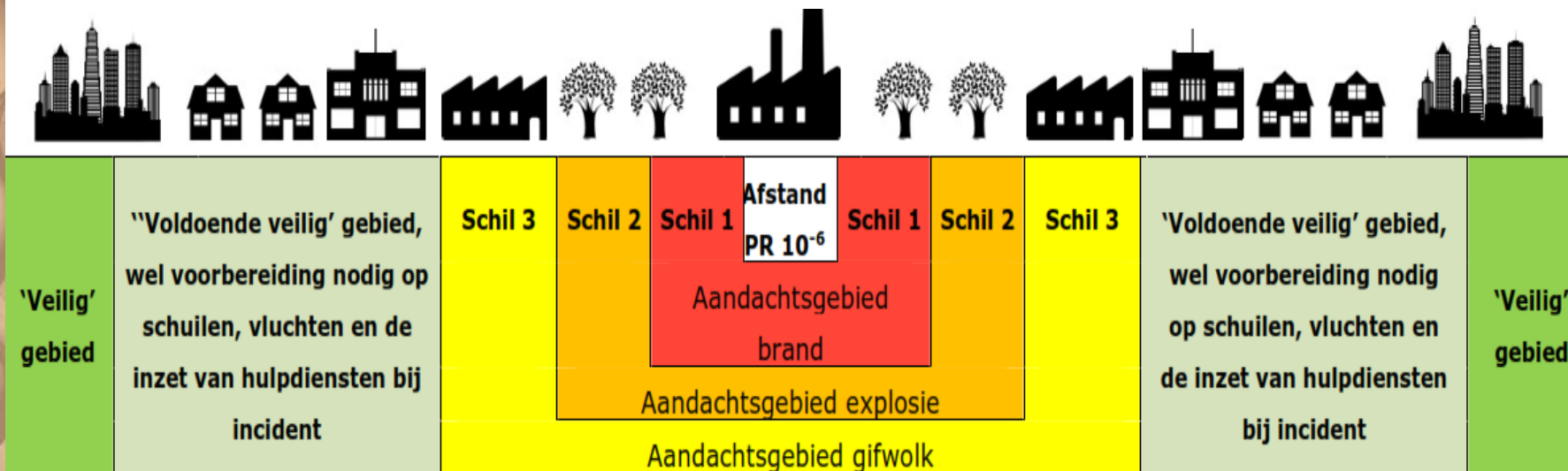

PR-contour en aandachtsgebieden

Vertaling van het schillenmodel naar 'aandachtsgebieden'

Conceptuele weergave van de aandachtsgebieden op basis van de rekenkundig relevante impact op het groepsrisico

Maatregelen

Wanneer een nieuw gebouw in een voorschriftgebied ligt, moeten verplicht maatregelen uit het Bbl getroffen worden (art 4.90 – art.4.96):

- Explosie: explosiewerend glas
- Brand: brandwerendheid buitenkant 60 min
brandklasse gevel en vloeren
brandklasse dak
vluchtroute
sterkte constructie

Maatregelen

Wanneer een nieuw gebouw in een aandachtsgebied ligt, kunnen omgevingsmaatregelen getroffen worden.

- Afstand houden
- Verdeling populatie over gebouwen (dichtheid)
- Benutten of creëren hoogteverschillen (aarden wal)
- Bouwwerken beschermen elkaar
- Gebouwen loodrecht op bron
- Schermen
- Vluchtroutes en markering daarvan
- Venstertijden
- Oefenen
- Wokkeltrappenhuis
- Enz.

<https://omgevingsveiligheid.rivm.nl/maatregelen>